

IKAJUQATIGIINIQ

INUIT INOSUTTUT AKKUTITSANGA PILUKATTAILIGIAMUT

inosuttunut PigiasittaugasuaJuk
atuttausongutilluni

© 2021, Pauktuutit Inuit Annait Canadami

Pauktuutit Inuit Annait Canadami
1 Nicholas AkKutiani, Suite 520
Ottawa, ON K1N 7B7

Phonnik: 613-238-3977
AkiKangitukkut: 1-800-667-0749
Tuavittikut: 613-238-1787
Kagitaujatigut: info@pauktuutit.ca
pauktuutit.ca

ISBN: 978-1-988671-18-5

Ikajugatigiiniq Inuit Inosuttut AkKutitsanga
Pilukattailigiamut: Inosuttunut Pigiasittaugasuajuk
Atuttausongutilluni

Pauktuutit nunatsualimâmiunguvuk kiggatuttet
katutjiKatigenga Inuit annanut Canadami ammalu
aulatauvut 14-nanut iligenut AngajukKauKatigenut
nakituinnak pisimajunut Canadami.
KamagasuaKattavugut anginitsamik
KaujimajaukKujaujunut atuttaugiaKajunut Inuit annanut,
uKautjigiajiutluta atjigettisigiamut ammalu nunalimâmi
piunitsauKullugit, ammalu pikKujiKattavugut Inuit
annanik ilonnanninginnik ilauKataugiamut nunalimmi,
nunakKatigengituni ammalu nunatsualimâmi inosinnik
Canadami.

Sanajausimajuk omununga Katrina Leclerc

ILITAGIJAUGIALET

KaujimakKujivugut nakutsanittinik taikkununga inunnut ikajusimajunut sanagiamut tâpsuminga Ikajuqatigiiniq: Inuit Inosuttunut AkKutitsanga Pilukattailigiamut Inosuttut Aullâsimapvingata Atuttausongutilluni. Tamannaugajangituk sanagiamut tâpsuminga atuttaugajattumik atuinnautitsigiamut nunalinnut piggautiKasimangipata ammalu najuttiKatsainasimajunut allaKatigesimajunut Becky Kilabuk ammalu Anu Boucher.

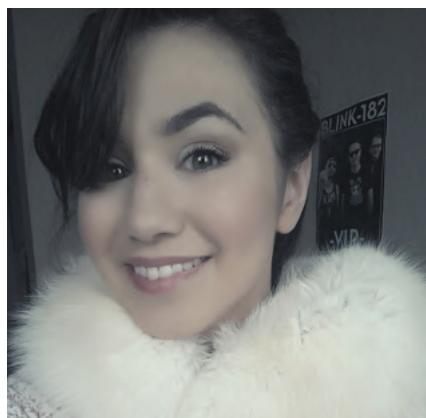
Angijualummik nakugijautlaKusi kativattinit tasiugiajiusimagatsi suliagijausimajumut ilinniagatsamik ammalu atuttausomik ilinganiattumut inosuttunut kamajiulâttunut.

Nakummegumavugut ilinniatitsilauttunut ilinniatitsijitsanik ilauKatausimajunut unikkâKattalaauttunut ammalu sakKititsiKattalaummata pimmagittumik uKaKattasimajatsinik.

Iilitatsigumagivugut suliatsatinnik kenaujanik ikajusimajunut, tânnna Ilaget Pilukattailigiamut Suliangujumut (IPS) ammalu First Nations ammalu Inuit Inositsiagittotitsigiagusuannimut SuliaKapvinga (FNIIS) taikani NunaKakKâsimajuit kiggatotet Canadami (NkC).

SANAJIUSIMAJUT TÂSPSUMINGA ATUTTAUSOMIK

annette "anu" BouCHeR

Anu Boucher inolisimajuk ammalu pigutsatausimajuk kangitlinik Nunavut. Ilangit piugiluaKattajangit pigiamut ukuanguvut pinasuak, aullâsimak, nunivak, ammalu ilinniagiamut piusituKait pigutsiat Kanuk atuttausongummangâmmik. Anu piutsaKattajuk uKâlautiKagiamut ammalu ilinniagutigillugit Inuit ilukkusinginnik ammalu piusigijauKattasimajunut.

"Inosimalluni pigutsatausimallunillu Inuit nunalingeranik, Kaujimavunga inosuttugijavut sâpviKajut unuttumaginnik apomautigijausonut, tâvatuak Kaujimavunga sangijonninginnilu! SuliaKaKasimavunga tâpsuminga atuttausomik tamannaaluattuk pigumagama Inuit inosuttunginnik katiutigiamut Kuvianaluaniammata nunaligijavut ammalu inosiKatsialutillu atautsikut sanavallialutik pigunnasongunninginnik isumaKagiamullu.

BeCkY kilaBuk

Becky Kilabuk inolisimajuk ammalu Pigutsatausimalluni takuminattumik Pannigtuuq, Nunavut. Becky pitaluvinilik ikKaumajanginnik pinasuannimik, iKalunniak, pisugak, pikusak, ammalu ammomajunnik aggasimannik. Tâvatuak ikKanannipâk, Becky saputijausimajuk InutuKannegalasimannigami Inuktitut kisiani uKâlagalatlutik amma ilinniatitausimalluni kinaummangât Inutuinnauluni.

"Ullumi iniKavunga ammalu suliaKatlungalu Iqaluinni, sanagalatluni sivukkatinnut suliatsanginnik ilingajunut inosuttunut Inojunut Qikiqtait nunakKatigengitumi, ammalu nanituinnak Canadami ammalu karâllimi ilinniatitsitluni pitjutiKajunut Inuit piusigiKattasimajanginnik, uKausituKak, ammalu ilukkusinnik. Takuvunga ilonnait atunik Inuk inosuttuk aittausimanninginnik namminik tigumiajanginnik pigunnagiamut, ilisimajanginnik, pilluangunninginnik, sinnatomautigijanginnik, pigumajanginnik, ammalu KanuttogutiKavunga apviataunialungilagut itsigijattinik, sivogautigijattinik, upvalu pitjutaujunut nukKangattitaulugata inogasuattitinnik piunitsaugasuattumut inosiKagiamut."

PITAGIJANGIT

- 03....Ilitajaugialet**
- 04....Sanasimajut tâpsuminga atuagammik**
- 05....Pitagijangit**
- 06....Pigianninga**
- 07....Inuit Inosuttut AkKutitsanga**
Pilukattautailigiamut – Kanuk tamanna tukiKajong?
- 08....katiutijut inosuttut katingaKatigellutik**
- 08....Ikajotet InosuttoKatigejunut Ikajotet, ammalu
ikKanattoninga Inosuttut Sivukkatinginnut**
- 09....IkKanattoninga Inosittotitsigasuannimut**
Piniannet/KângiutiKasongugiamut
Piusigijaugajattut
- 09....Inuit Ilukkusingit ilisigunnagiamut
pijugiutiKannimik SakKititsivalliajumut**
InosiKatsialuni Inolluni Pilukattaulugani
- 10....UKautjigiagutet ammalu Atuttausot – Kanuk
pigiasititsigunnagiamut Namminet Inosuttut
katingaKatigejunut**
- 10....kenaujattâgunnagiamut ammalu
IkajuttigegajakKotut**
- 10...kenaujakkvet**
- 11...Pannaigutet**
- 11...Ikajuttaugumalluni Inosuttunik Nunagijianni**
- 12...Kanuittut katiemannisait ammalu
Pigiasittaugajattut**
- 12....Kanuk napvâgiamut Ilinniatitsisongujumik**
- 14....Ottotet Aullâpvet Ullusanginnik**
- 14....Wogimi Ullusangit**
- 16....Ullu tamât Ullusangit**
- 17....Piniannet**
- 17....Isumakkut Piniannisait**
- 18....Asigiallait Piniannisait**
- 18....Pisugagiamut Piniannisait**
- 20....Asigiallait Silami Piniannisait**
- 21....Atjinguat nipaKatillugit
Piniannisait**
- 22....Inuit Pinguagusingit**
- 23....Umimmak**
- 23....Niukkut sanginippâk**
- 24....Ottotet Pigiannimi atuttausot ammalu
Ilingenik sanavallianik Piniannisait**
- 24....Tânnna Alittiup Pinguanga**
- 24....Onattuk kâttopalak**
- 25....Inuit Qaujimajatuqangit Inulimât
illigiangit ammalu Isumagijangit**
- 26....Inuit Piusigisimajangit**
- 27....Nânnninga**
- 28....Atuttausot**
- 29....Inuit katutjiKatigengit**
- 30....Atajut:Ottotik Allalijusiak kenaujannik
Ikajotiujunut**

IKAJUQATIGIINIQ

Pigianninga

ikajuqatigiiniq: inuit inosuttut akkutitsanga

Pilukattailigiamut sivukkatinnut aullâsimapviuvuk ilauKataujunut pinguaKujiKattajuk ammalu allanguattisiKattajuk pivalliatsigiamut piusitsamik, atuttausonguniattumut ammalu ilautitsiluni ilonnainik inosuttunik ilonnainut pijausonut. Illinattumagik ilinganiKajuk ilinniatitsigiamut pinianiuvuk pigiasittausimajuk iluani Inuit Qaujimajatuqangit (Inuit Societal Values) pinianik tungavigijauvuk tâpsumunga suliatsamut. Tainna uKausik Ikajuqatigiiniq uKâlautiKajuk ikajuttigejunut ilonnait asigijamminik, taimaimmat takunnâluattut tâpsuminga atuttausomik katiutitsigasuaajuk inosuttunik KaujimakKujimmata inosiKagiamut pilukangimagillutik, inosiKatsialuni ilagenimmik, ammalu sungiutisongugiamut atuttausonik.

Tamakkua ilinniagatsait pannaigutingit pivalliatausimajut ilaujunut atautisonguniammata ammalu tunitsigunnalutik nutânik Kaujigatsanik ammalu ilisimajanginnik atuttausonguniammata ullu tamât asiangutitsigiamut inulimânut.

Tainna Aullâsimapvik Inosuttunut ilautitsijuk Ilinniatitsigiamut Ilinniatitsijitsanik piusitsanut imâ ikajuttigellutik taikkuninga Ikajuqatigiiniq atuttausok, ikajugasuavuk

Inuit Inosuttunik nanituinnâjunut Inuit Nunangani pivalliatsigiamut ammalu kamagiamut namminitsanginnik inosuttunut aullâsimapvisammik upvalu pinianisanik. Iluani atuttausomik, takuniakKusi sanajaugesimajunik ammalu atutausimajunik ajunnanginitsauniammat nenittaugiallagajangitunut taikkununga inosuttunut-takunnâluattunut pinianisait. Pigumajausimammat ajunnangitogiamut ammalu ilinganiKatsiaKullugu nunagijannut, tainna atuttausok pivitsaKattisijuk ilinniak annigusugiamut nallenik atugumaniakKomangâtsik piunitsauniattunut iluani pitagijannik ammalu tigullugu sanallugullu ilagiagutet pinianisait aullâsimapviginiaittanik upvalu pinianiginiattanik.

Isumagillugu kajusiutigijaummat Kanimmanisik siammasimajumut silatsuami, tainna aullâsimapvik sakKititaolangavuk Kagitaujatigut ammalu taimaimmat ilanginnik asiangutitaugialet ammalu ilangit piniannet takutisilangavut iluanettunut tapvani atuttausomik kamagijaugunnasimangitut. Tainna silami pinianisait ilihausimavut sivunittini suliatsagijausongulâmmata.

inuit inosuttunut akkutitsanga Pilukattailigiamut – kanuk tamanna tukikajong?

Ikajuqtiginniq TukiKavuk:

1. katiutijut inosuttut katingakatigejut, sanavalliajut ilannâgennimik ammalu iliugenikkut suliaKaKatigejut.
2. Ikajuttaujut ilagenimmit ammalu malugusuliaKijut ikKanattoninganik Inosuttut sivukkatiugiamut;
3. Tukisinnik inositsiagittotitsigasuan nimut pinian niujunut/malittigetsiasongulluni; ammalu
4. PijugiutiKasongugiamut Inuit ilukkusinginnik, sakKititsisomik inosiKatsiagiamut, pilukattaulugani.

PitaKavuk atjigengitunik atuttausonik pilukattailigiamut. Tainna aullâsimapvik piusitsanga ammalu atuttausok pivalliatausimavuk atuttausongutil luni inosuttinut uKâlautiKagiamut pinian niggijaugajattunut pilukattailigunnagiamut ammalu isumagi jaugajattunut. Tamakkua ikajugajattut inosuttunik pilukattailigunnagiamut pigiasikKâgani.

Kangatuinnak inosuttut kamagiasilippata sivukkatiugiamut pannaigutilliullut illu pinian sanik nunagi janginnik, aullâsimapvimiugaluappata, katingakatigellutik, upvalu inosuttunut

kaunsalinnut, sanaKattavut ippiniagutimmik pijugiutiKannimik ammalu sakKititsilutik utjatitta augajattunut asinginnut inosuttinut sâpviKagunnagiamut. Suliagija ulippata inosuttinut-sivukkatiutlutik pinian net, Kangatuinnak inosuttut pivitsaKattita ummata sivukkatiugiamut pinian niggija janginnik, ikajuKattajuk inosuttoKatigennimik ikajotitsait piusitsanginnik ilinniaKattatillugit ikajuttigenimmik, pijagellugit tugâgutigijanginnik, ammalu KângiutiKattalugit apomautigijanginnik.

Tâkkutigona atuttausomik, takuKattaniakKutit ottotinnik pinian nik takunnâluattunut isumannik ammalu timinnik. Ikittainikkut ammalu sanajautsiasimajunik pinian nik pivitsaKattisijumik ilauKataujunut napvâgiamut sunatuinnanik inosiKatsianikkut sungiutiKattagiamut.

Tamakkua pinian net nutângugajattut atuttaunginnaKattajagattunut uKilliumititsigiamut uKumaigijaujunut. Atautsik ikKanattumagik pinian niggija usok atuttausomik pilukattilititsigiamut ilisillutik pijugiutiKannimik ilauKataujunut. Kangatuinnak Inosuttut initsatâtaumata imminik pijugiutiKagiamut immigolingatillugit, Inutuinnaulutik, ammalu ilukkusigijanginnik, pikKujiKattajuk inosiKatsiaga suagiamut. Ippiniallutik pijugiutiKannimik asianotta augajattumut.

KATIUTIKATIGENNICK INOSUTTOLUTIK KATINGAKATIGENNIMIK

Inosuttut katiutimmata katingaKatigetillugit, pivitsaKattisiKattajuk nutângugiamut, ilannâliugiamut, ammalu sakKititsilutik iligenimmik. SakKititsiKattajuk tungavitsamik inosiKagiamut pilukattaungitumik. Inosuttut ilinniaKattajut Kanuk kamagunnagiamut ammalu sanavalliagiamut piujumik ilagenimmik.

Imminik kamaliaKigajattut ammalu tamâneKatigellutik apomautiKalippata. PikKujiKattajuk inosuttunik ilinniagiamut KaujimaKatigetsianikkut piunitsamik, ammalu uKautjigiajiullutik imminut ammalu nunagijanginnut.

IKAJOTET INOSUTTOKATIGENUT IKAJUTTIKATIGENIMMIK, AMMALU IKKANATTONINGA INOSUTTUNUT SIVUKKATIUJUNUT

Tânnna ikajotet InosuttoKatigejunut angijualovuk taikkununga ikajuttaujunut, inosuttut ikajuttiKatigejut suliaKattet imminik ikajuKattavut, ammalu isumakkut Kanuitailigiamut plusigijaatluni iluingaluni. Atautsik atuniKatsiatuk ikajotik InosuttoKatigejunut Ikajotinnut anginitsauvuk isumagijauKattatluni attuiKattajut ammalu sulijugijaatlillu inosuttut ikajuKattajunut takujauKattavullu immigrolingajumut ikajuKattajanginnut. Taikkua katingaKatigejut pitsatujalogajakKuk atuttausongulluni pivalliatitsigiamut iligajattanginnik imminik uKautjigiajiugiamut, imminik isumaKalluni pigunnagiamut, pisongunniminik, ammalu piujumik ippinialluni piujumik pitsianinginnik.

Tânnna pivalliataujuk sivukkatiugiamut tunitsiKattajuk angijumik piujumik pivallatauningit inosuttunut ammalu nunagijanginut, sollu:

- Sivukkatiugunnagiamut, sollu tugâgutitsanik inigijanginnik, uKumaittunik sittutitsiKattagiamut ammalu ikKumatsialuni kajusiutiliuKattagiamut, atuttautuinnagiaKangitut sivukkatiujunut – tamakkua atuttaugialet kajusiutiKatsiagiamut ullumiulittuk silatsuami.
- Ikajugiamut inosuttunik pivalliatitsiKattajuk sivukkatiutsiagunnagiamut piunitsanik sittutitsigunnagiamut nunalimmi uKumaigijaujunut ammalu pivalliatitsigiamut inulimânut ilauKataugunnagiamut.
- Inosuttut sivukkatek takutitsiKattamijut angijunik suliatsaKagumagiamut, imminik pigunnasongunniminik, ammalu piunitsamik puttunitsamik ilinniavimmik pijagegumagiamut.
- IkajuKatigenikkut ammalu ilauKataulluni inosuttunut sivukkatinut, inummaret, ammalu katutjiKatiget, nunalimi atuKattagiamut iminulluasiak ikajotigijanginnik.
- TukisinitauKattajut uKumaigijaujunut asinginnut inosuttunut, ammalu nutânik takunnâluallutik Kanuk kamagunnagiamut taikkuninga uKumaigijaujunut.
- Inosuttut ikajuKattajut ikullaumititsigiamut inummarinik ammalu kamagiasiKattajut piungitunik isumagijauKattajunut inosuttunut Kangatuinnak kajusiutiKatsialippata ilauKataulimmata sivukkatiugiamut iluani nunagijanginni.

IKKANATTIONINGIT INOSIKATSIAGIAMUT PINIANNET/KAMAGUNNAGIAMUT ATUGAJATTANGIT

InosiKatsiagiamut pinianet ikajuKattavuk inosuttunik tukisigiamut Kanuk iKittainik ikajuKattamangât pivalliatitsigiamut inosiKatsiagiamut, piguvallialuni Kanuittusuatuinnanik ilinniagajattanginnik ilauKataugunnagiamut Kanuittusuatuinnanik iKittainikkut pinianijuunut ammalu aliasugiamut pinianikatsialutik inosiKagiamut.

SakKititsiKattamijuk inosuttunik pivitsamik inulimânnegalaKattagiamut asinginnik ammalu ilinnialutilu asinginnik iligajattanginnik sollu KaujimaKatigennimik, nangatuittoluni, uppigusutsiaKattaluni, ikKaniKalluni, ammalu sulijugillugit asigijangit. IlinniaKattamijut piujumik iligenimmik ilautillugit ikajuttigennik, sivukkatiugiamut, katingaKatigetsianik, ammalu kamagunnagiamut.

Inosuttut ilauKataujut iKittainikkut, atuKattajut atjigengitunik illukutt ammalu ilinniaKattalutilu Kanuk piunitsamik kamagunnagiamut uKumaittukoliguni, apomautigijaujunut, upvalu ânnianattojunut.

Inositiagittotitsigasuan nimut pinianet ilinganiKagajattut piunitsautigiangit isumakkut Kanuitta ligiamut puttuvalliatitaummata pinianet isumakkut ikajotinnut, ammalu katangannik. IkajuKattamijuk inosuttunik pivalliatitsigiamut tugâgutinnik aulatsigiamut imminik ilunnejunut ammalu puttusivalliagiamut imminik pisongunni minik isumaKalluni.

INUIT ILUKKUSET ILISIGUNNAGIAMUT PIJUGIUTIKANNIMIK INOSIKATSIAGUNNAGIAMUT PILUKALUKALUGANI

Takutitsiluni piujunik ilukkuset piusinginnik inosinginnut Inosuttojunut pikKujigajammata ippiniatsiagiamut pijugiutiKallutik nakimiuta ummangâmmik. TakutitsiKattajuk illinattojunut ammalu ikKanattoninganik kinaunninginnik ammalu Kanuk puttusivalliagajammangâmmik nunalimmik attuigiamut takutsaujunut ammalu Kaujimaja guettunut KaujimatitsiKattaluni utjittaujunut ammalu InutuKannit.

Ilisilluni piujunik Inuit ilukkuset illigijaujunut inosuttunut pikKujigiamut taikkuninga ilunnetitsigiamut imminik paitsiutiKagiamut ammalu imminik nalligusuggiamut. PikKujigajattuk inosuttunik atuKatigegiamut ilukkusigijanginnik ammalu ikKanattoningit taimangasuanesimajunut asinginnut siammavalliasonguniammat inulimânik asiangutitsiluni ammalu inosiKalluni pilukattaungitumik.

ukautJigiagutet ammalu isumagiJaugaJattut- kanuk Pigiasigunnagiamut iPVit inosuttunut katingakatigennimik

1. PitÂsimalluni kenauJatsanik ammalu ikaJuttigegaJakkotunut

**kanuk kenaujattâgunnagiamut ilinganiattumut inosuttunut
aullâsimapvisammut upvalu pinianisanut?**

Pitâgiamut kenaujanik ammalu ikajuttigegajattunut, apigigajakKutit nunalimmi kenaujaliugutiKajunut, ipvit kaunsalligijannik, nunakKatigengitut Inuit katutjiKatiget, ammalu inosuttut katutjiKatigenik KinugautiKalluni kenaujattâgumagiamut allalijusammik. Kinugautet allalijusiat ilautitsigiamut ilonnanginnik pinianisanik pannaigutigijannik; kinakkut ilauKatauniammangâmmik; ammalu summat ikajugajakKomangât nunalimmik. Allalijusiak pitaKagiaKammijuk kenaujakkuvitsanik takutitsijumik Kanuk kenaujait atuttauniammangâmmik. Asigiallait kenaujatsait pitâgijaugajammangâmmik aullâsimapviginianutanut upvalu pinianisanut kenaujaliugiamut ilautitsijumik sananguatausimajunik aullailutit, mamattugalannik, upvalu bingotitsiluni. kenaujaliuniaguvit, ikKanattovuk Kaujitsigiamut nunalet kavamajijannik pitjutigillugit nalittaugialinnik ammalu maligatsaginakiakkojanginnik kenaujaliugasuagiamut maligatsanik siKumitsilugani.

2. kenauJannik Âkkisuinnik

**sunanik isumatsasiugiakakkokinga isumatsasiuliguma
atuinnaguttisigiamut kenaujakkuvitsanik?**

Kenaujatsanik âkKisuilluni ikKanattumagiuvuk ilonnanginnik sanagiamut suliatsanik, tamâgennik sivungagut KinugautiKakKâgani kenaujatsanik ammalu unuluanik atuttailigiamut piKutinut upvalu kiggatotigatsanik. Malitsialuni kenaujannik ammalu atutsialuni ikajugajammijuk piujumik ilagenitsamik tunitsigumagajattunut sunatuinnanut sivunitsanut suliatsaginiantanut. SanagajakKutit allatausimajunut ilonnanginnik piKutitsanut ammalu kiggatotitsanik (niKitsait, allanguagiamut piKutet, nunalimmi pinguatet upvalu allanguattet takutitsigiamut, niKitsaliugajattunut, asigiallanginnilu.), ammalu Katsinik piKutittâgiamut ammalu kiggatotingit akigianginnik.

KimiggugajakKutit atjigengitunik pinianigijausonik piKutitsanut ammalu kiggatotitsanik piunitsanik pinianigijaugajakKotunut kenaujaginiattanik. Pingikaluaguvit sivullimi annigijannik. Isumatsasiugajagivutit tikisaigiamut piKutitsnaik pisingimagillutit tamânetillutit. Atuinnaguttisilluni kenaujatsanik, kamatsiagajakKutit anigusujutit piunitsanik akiKajunut ammalu nâmmasiattunik pinianisaginjattanik piKutitsatit attatuttaugajattut upvalu tuniausimajunut kenaujanik piulimatsigiamut.

3. Pannaigutet

summat pannaigutiliugiakavinga?

Pannaigutiliulluni pinianigigumajannik ikajulangavuk atuinnaguttisigiamut kenaujatsanik ammalu ikajulluni tukisititsigiamut tugâgutiginiattanik ammalu sakKilâkKotunut takutitsigiamut kenaujannik sakKititsisimajunut. Pannaigutiliullutit sunanik sakKititsigumammangâppit. Tamanna ikajulangajuk Kanuk pigummammangâppik wogimut ammalu Kaujillutilu piKutitsaginjattanik ammalu kiggatotigijaugiaKakKotunut. Isumagillugit sukangangimagillutit, piluattumik isumagillugit silanga. IsumatsasiugiaKagajakKutit ilanginnik allataumajunik pinianigigumajannik, tâvatuak pannaigutigijait ikajuniattuk Kaujigiamut Kanuk akuniutigijumik pinianigiKattaniattanik ammalu sunait ilautitaugiaKammangâmmik iluani kenaujatsagijannik.

4. Pigumalluni inosuttunik nunagiJanni

kanulli inunniK kanuttogutikattisgunnakina ilaukataugunnatunut ?

Pinianniginjattanik atuniKatsianiammat inosuttut ilaukataugialet. KanuttogutiKagiamut aullâsimapviginiattanik upvalu piniannek Kaujimatitsigajattatit nivingattisigiamut Kaujigatsanik tusagatsaligijikkut, tusagatsanik sakKititsilutit, tusagatsaliullutit nunalet nâlautingatigut upvalu ilinniavimmi, ammalu asigiallanik tungavinnik siammatitsigiamut uKausinnik. KaujimakKujijatit asingit Kaujillugit tugâgutigijajunut aullâsimapvisak upvalu piniannik, ilautillugit allatausimajut Kanuk ilaukataugajakKomangâmmik. Apigigajagivutit asinginnik inosuttunik nunagijannit ilaukataugiamut pannaigutiliullutik ammalu atuinnaguttisigiamut.

5. kanuittoningit katimannisatsait ammalu PigiasittaugaJattut

AtuniKatsiatut inosuttunik ilautitsigiamut suliangujunik ikajuKattajuk ilinniagiamut ammalu pivalliatitsigiamut ilauKataunikkut âkKisuttausimajunut kiggatotinnik malitsiatumik atuttaugialinnik nunagijanginnik. Tamakkua katimannet upvalu pigiattaugajattut iKittainiugajattut, pinguatuliginimmut, ammalu asigiallanik pinianniujunik KaujimakKuja junut iKittainikkut ammalu iligenimmik, ilinniatitsigiamut pinian net, ilautillugit atautsikut ilagenimmik-sanavalliagasuannik ammalu ilinniatitsijigiallait. Ottotet ilautitsivuk aulatsinik upvalu kamajiulluni nukatlinut, nunalimmi salummasainnik, illuvagiliunnik, unikkauset inutuKaillu, nunalimmi niKinik otâllutik, upvalu atuKatigennik ammalu ulapitsainikkut katingaKatigejunut.

6. kanuk naPVÂgiamut ilinniatitsiJiugiallagajattuk

Napvâgiamut inummarimmik ilinniatitsijiugiallagajattumik suliatsamik pivalliatitsilippata immaKâ uKumaittoga jattuk sivullimi, tâvatuak pisonguvutit pigumatuaguvit. Kangaulimmat ajunnangituk Kaujimalluni kina ammalu Kanuk apigigunnagiamut.

1. tukisilluni tugâgutinganik inosuttinut ilinniatitsitsamik
Inosuttinut ilinniatitsitsak KanuttogutiKajuk ilinnik kajusitsiaKujumik, ilinniavimmituinnaulungituk, tâvatuak innosigijannik. PikKujiKattajut napvâgiamut namminet kiugusinnik uKatuinnangimagilluni Kanuk pigiamut. Nâlatsianginnatut. Ukautjigiajiut Kanuikkunak. TakuKattajut, tusak, ammalu tukisitlutilu ilnnik aset tukisigunnalugatik. Utimut, tamanna ikajujuk ilinnik ilinniagiamut ammalu uppiniKallunillu ilnnik!

2. tukitâllugit tugâgutigijatit ammalu apomautigijatit
Isumagillugit mânnaaluatsiak tugâgutigijatit ilinganiKajunut ilinniavimmut, ilannâit, Kanuttogutigijatit, upvalu suliatsagigumajait. Imminik upvalu ilinniagiamut apomautigijaten? Amigatsiven tugâgutigijannit upvalu ippiniaguvit asiumajutit, tamanna Kanuingituk. ImmaKâ tugâgutigijait napvâgasuagiamut imminik ammalu sunnait ikKanattomangâmmik ilnnut. Inosuttinut ilinniatitsiKatigennik ikajugajattuk.

3. napvâlutit ilinniatitjigiallagajattumik ilinnik kaujimajumik

Inosuttunut ilinniatitsigiallagajattut ilagennik asianguvallia Kattavuk sakKijâgettunut inulimânut tusagatsaligijinnejunut. Allalugit inummaret ilinnik Kaujimajunut ammalu ilinnik piutsajunut. Isumagillugit ilinniatitsijet, uKautjigiajet, ilinniatitsiKattajut, niKitâtitsiligidet, suliatsanut sivukkatet, sanilligijait, upvalu kinatuinnak inotsiangusimajuk ammalu ilinnik sulijugitsiatumik. Kinamik piutsaluaven? Summân? Kinallikiak ilinnia ikajutsigajattuk tugâgutigijannik? Imminik annigusullutit.

4. apigillutit sunanik Pigumammangâppit

Inummaret, apigijaumma ilinniatitsigajammangâmmik inosuttumik, ippinia Kattajut nittunannimik. Apigillutit 30 minotinnik pigiannimik pigumaluattanik ammalu sakKilutit atuinnaulutillu pitsiagumagiamut uKâla Katigenimik. Tukisititsigialluit summat uppini Kammangâppit ilinniatitsijigiallamik ikajutsigajanninganik ilinnik ammalu summat apigimmangâppit suliatsa Kuji jannik. Ukâlauti Kallutit mânnaaluatsiak tugâgutigijannik ammalu apomautigijannik. Apigillutit katiutigajammangâtsi magguitullutit wogimi uKâlauti Kagiamut, pikKujigiamut, ammalu ikajutsigiamut tugâgutigijannik. Pivitsa Kangipata upvalu ippiniappata nâmma Konginimminik, kajusitsiatuinnagit. Nakummelugit ammalu uKagi allalugu piusitsagijauniattumut kinagiallmukkiak.

5. ikajunniq sanavalliagiamut Piujumik iligenimmik

Inosutto Katigenimmik atautsituinnaulungituk. Ilinniatitsijet taimâtsainak ilinnianiammijuk ilinnit. Ammasimatsialutit, sulijugi Katsialutit, ammalu sulitsialutillu. Apitsu Kattalutit. Ilinniavigillugu ilinniatitsijet Kanuk isuma Kammangât ammalu illigijanginnik. Tautse Katigellusi takunnausitsinik itluasaingimagillutit. Pivitsa Kattilugu iligenningijait asianguvalliagiamut. kajusitsiangipat, uKatuinnalutit Kujana ammalu âkKigasuallugu upvalu nâjituinnalugu ilinnia Katigegijait.

OTTOTET AULLÂSIMAPVIUP ULLUSANGIT

Wogimut ullusangit:

ulluk/ sitontik Piniannet

ULUK 1

8:40 – 9:30 am	Kaujitaraujut Ilinniatitsijet
9:30- 10:30am	Tulligettitaraujut/Isumatsasiuttaraujut sunait suliagijauKammangâmmik pigia sititsigiamut namminitsanik inosuttunut pigiasittaugajattut (kenaujatsait, initsait, ikajuttigajattut)
10:30 am – 10:45 am	NukKangagalâk
10:45 am – 12:00 pm	Isumatsasiujut pigiasittaugajakKotunut
12:00 – 1:00 pm	Kitigalitsiuk
1:00 pm – 2:30 pm	UkâlautiKajut pilukattailigunnagiamut ammalu InosiKatsiatut Nunalet
2:30 pm – 2:45 pm	NukKangagalâk
2:45 pm – 3:35 pm	IkKanattoningit Inuit ilukkusingit ammalu utittisivallianik/pijugiutiKannik UkâlautiKannik ilinganiKajumut Ikajuqatigiiniq inosuttut aullâsimapvinga, ammalu sunanik nigiugiamut (allaKattaluni, takunnâlutik, tugâgutet

ULUK 2

8:40 – 9:30 am	Pigiasiutet/kinakkoningit
9:30 am – 10:30 am	Ilinniagutet ilinganiKajumut Inuit Taimangasuanit
10:30 am – 10:45 am	NukKangagalânnik
10:45 am – 12:00 pm	Iluani Allanguagalak (Kammamut)
12:00 – 1:00 pm	Kitigalitsiuk
1:00 pm – 2:30 pm	Silami allangaugalannik (Atjinguanik nipalet)
2:30 pm – 2:45 pm	NukKangagalânnik
2:45 pm – 3:35 pm	UkâlautiKannik ilinganiKajumut IQ Maligialinginnik Nâjilluni UKâlaKatigennik

ULUK 3

8:40 am – 12:00 pm	Pisugak, ImaKalluni, Natjatausok kiatsautik, ajunnangitut niKitsait, tetok (pigumajauguni: tupikuluk) Illegenik sanavallianik Ikittainet, uKâlautiKatigennik, pingualait
12:00 – 1:00 pm	Kitigalitsiuk
1:00 – 3:00	**kajusiutigijaujut Atjiliuginnik Nipilet Suliangujuk, Ilinniagatsait PiusituKannik ilijaujut pijugiutiKannik ilukkusinnut (piusituKait pigutsiat atuttauKattaningit, piusituKait ujagait atuttauKattaningit, ammalu piusituKait unikkauset)**
3:00 – 3:35	Pisuganimmik utijut

ULUK 4

8:40- 9:30am	Ullu tamât UkâlautiKatigennik
9:30 am – 10:30 am	Iluani Allanguannik Piniannet (Kammamut Allanguannik)
10:30 am – 10:45 am	NukKagalânnik
10:45 am – 12:00 pm	Silami allanguannik pinianet (PiKutinik Kinijagalannik)
12:00 pm – 1:00 pm	Kitigalitsiuk
1:00 pm – 2:30 pm	Inuit Pinguagusingit ilinniagatsait, takutitaujut, ammalu sunait pinguaguse set atuttausimajut takutitsigiamut
2:30 pm – 2:45 pm	NukKangagalânnik
3:00 – 3:35	Matunik UkâlaKatigennik

ULUK 5

8:40 – 9:30 am	Sunanik ilinniasimavitâ inosuttut aullâsimattitaummata? UkâlaKatigennik
9:30 am – 10:30 am	Kanuk atugajakKita ilinniasimajattinik pivalliatitsigiallagiamut inosuttunut pigiasittausonik?
10:30 am – 10:45 am	NukKangagalânnik
10:45 am – 12:00 pm	Atuinnaguttisinnik nigimmâgiamut ammalu allanguattausimajunik takujagatsait
12:00 – 3:00 pm	Nunalinnut Nigimmâtitsinik ammalu Takujagatsait Atjinguannik Allanguattausimajunik

ULLU TAMÂ SITONTISANGIT

ulluk/sitontik	suliagijaugialet	kaujimajaugialet
Ullâkut uKâlaKatigennik 8:40 – 9:30 am	Kaujimattitaujut ilinniatitsijet ammalu kamajet PiKutigijaugialet: NiKitsait ammalu Imikuluit ** ilonnait Imminik Kaujiitsijut ammalu piusigisimajangit**	
Isumatsasiujut/ Tulligettitaujut 9:30 am – 10:30 am	Sunait atuttaugialet pannaigutiliugiamut ammalu kamajiegiamut namminik inosuttinut pigiasittaugajattunut	

NUKKANGAGALÂNNIK, NIKITSAIT ATUINNAUTITAUTILLUGIT

10:45 am– 12:00 pm	Sunanik pigiasittaugajattunik pannaigutiliugumavise nunagijatsinik? KatingaKatigetillusi, upvalu immigolingallusi, Sunait ikajotigijauvân taikkuninga pinianisanut?	
Kitigalitsiuk 12:00 – 1:00 pm	PiKutet atuttaugialet: NiKitsait ammalu Imikuluit	
uKâlaKatigennik 1:00 pm – 2:30 pm	Sunâ Pilukainnik, Kanuk sakKititailittausong? Kanulli Kanuingiegiamut nunalik takujaugajattong? Kanuk pigajakKita nunalimmik inosiKatsiagiamun?	

NUKKANGAGALÂNNIK, NIKITSAIT ATUINNAUTITAUTILLUGIT

UkâlaKatigennik 2:45 – 3:00 pm	Sunait ikKanattovân Inuit Ilukkusinginning? Kanuk utittisivalliagajakKitâ ilukkusigijattinik? Kanuk iniKagiaKavítâ pijugiutigijaugajattumik pinguatausomik imminik pigunnasongugiamut? Kanuk pijugiutiKannik ikajugajattong sanavalliagiamut nunalimmik inosiKatsiagiamut?	
Nâjinnik UkâlaKatigennik 3:00 pm – 3:35 pm	Tukisitsigsiallugu Ikajuqatigiiniq inosuttut aullâsimapvinga, Kanuk ulluKaniakKoKita, ammalu Kanuk iniKagialet Ilinniatitsijet (Allalutik, takunnâlutik)	

PINIANNET

kammamut allanguannik Piniannik

sunauvâ kammamut allanguannik?

Kammamut allanguannik angijualovuk atjinguak upvalu minguattausimajuk.

summat minguannik kammamut inosuttut aullâsimalippata upvalu pianniñk?

Tamanna piniannik tukiKattitauvuk sakKititsigiamut ilauKataujunut Kanuk isumaKakKomangâmmik inosiKatsiagiamut, pilukattaungitumik nunalik piusiKagiaKammangât. Inosuttut allanguagajattut Kammamut inosuttunut aullâsimapvingani, atautsik takutitsijumik inosiKatsiatumik nunalimmik sivungani, Inuit nunaligijanga sivungagut takugiasikKâgatik Kallunânik, ammalu atautsimik takutitsijumik nunalik Kanuilingagajammangât ullumi – inosiKatsianimmik ammalu pilukattaungitumik.

allutaujut

1. kajusiutiliulluni pigumagutsi atautsimik upvalu tamâgennik Kammamut allangualluni kiggatujumut nunagijannik. Tamâgennik pigasuaguvit, ajunnanginitsaugajattuk avittausimappata katingaKatigegijatsinik maggolinganialluni ilonnait initsaKaniammata ilauKataugiamut. Avittausimasongummijut katingaKatigejut asigijannit takutitsigiamut allanguasimajanginnik Kammamut taikkununga asinginnut katingaKatigejunut pijagettausimalippat.
2. PivitsaKattilugit katingaKatigejut uKâlautiKagiamut suliagijanginnnik, ilautitauillugit sunanik takutitsigumammangâmmik taikkutigona Kammamejumut, sunanik sanagummammangâmmik, ammalu kina kamaniakKomangât taipsuminga. Tamanna ikajugajattuk ilauKataujunut suliaKaKatigetsiagiamut iligengullutik minguagunnagiamut.
3. Atuinnaguttilugit tupitsajait ammalu piKutet ammalu minguagiasillus!

tugâgutet

Tainna minguattaujuk Kammamut
tugâgutigijanga takutitsilangavuk Kanuk
annigusugiamut inogiamut pilukattautailigiamut
ikajugajanninganik inosiKatsialuagiamut
nunalimmik. Ammalugiallak,
takutitsigajammijuk Kanuk Inuit tigumiagettut
Inuit Qaujimjatuqanginnik pitagijanginnik
inosiKagiamut siamangatsiatumik.
Naittuk ilinniagatsak ilinganiKajumut Inuit
piusigilautsaimajanginnik sakKititsigajanninganik
ilanginnik piusigijausimajunut sumat pilukainnik
pitjutaugajanninganik nunalinnut ammalu
napvâtausongugivut siagugiak atuttausomik
pâgina twenty-six (26). Tamakkua pitjutaujut
ikKanattogaluatlutik uKâlautigiangit,
takunnâluallutik taikkuninga sakKinginnatunik
pilukainnik sivulliutitaugiaKammijuk. Taikkua

minguattaujut Kammamut takutitsigasuaajut
Inuit KanuttogutiKajut sivunitsatinnut ammalu
inosiKatsiagiamut, pilukattaulugatik nunalimmi
pigumajautsiatut ammalu pitâgijausongulluni.
Tânnna pinianik puttusivalliatsiKattajuk
ilauKataujunut, katiutillugit allanguannik ammalu
piujotluni takujautlunillu nunagijanginnik.

Pikutigijaugialet

1. Alakkasâjak tupitsajak (annigusullutit
anginitsanganik isumagillugu kenaujajijait.
Atugumagajagivutit sâttojâmmik, upvalu
Kammamik, isumagillugu atuinnaujunut ilinnut
ammalu nunagijannetunut).
2. Minguagutik (annigusugajakKutit
minguagutsanik isumagillugu tupitsajak,
acrylic, supotsajak minguagutik, asigiallait.).
3. Minguagutiniattait

ASIGIALLAIT PINIANNET

IsumatsasiugajakKutit asigiallanik Kammamut minguattaugajattunut. Ilangit asingit pikKujaliat ilautitsivuk
allanguagiamut upvalu tauttutâgigiangit sivungagut allanguattausimajunut atjinguanik. Immigut
minguagajagivusi, maggalinnit sanangularusi, upvalu Kammamut nivingasonut.

Pisugannik Pinianet

summat pisugannik inosuttunut

aullâsimalimmata upvalu piniannik

IkKanattovuk ilautitsigiamut Kuvianattunik silami upvalu nunami pinianniujunut Kangatuinnak pigunnagutsi aulatsiligutsi Kanuittusuatuinnamik inosuttinut pinianniujunut upvalu suliatsanik. Pisugannik piujualovuk ilauKataugiamut iKittaunikkut, silamegiamut, tautugalallusi isumagijatsinik, ammalu kativallialusi sunamutuinnak.

isumagijaugialet pigiasikkâgasi:

UkâlautiKallusi sivungagut katingaKatigellusi ilonnait KanuttagutiKagaluammangâmmik pisugagumagiamut. IkKanattovuk isumatsasiugiamut nalletuinnaid ilauKataujuk pigunnangimangât, ânnisimaguni, upvalu sukkoguni. Sivuppianiagutsi pisugagiamut, ukuninga allusannik malillusi atânettunut. Kajusiutigijaugunnangipat pisugagiamut katingaKatigejunut, asinginnik isumatsasiullusi tulligettitausimajut atâni.

allutausot

1. kajusiutiliullutit nallianik akKutimmik Kimiggugummangâtsi, ammalu nani nâjiniammangâppit. Pannaigutiliullutit sunamikkiak katingaKatigejunut Kanuk piniamangâtsi tikigutsi tikigumajannut. Isumatsasiugutet ilautitsigajattuk katingaKatigejunut atjinguatsak, nigimmaKatigennik, pingualgalak, uKâlautiKatigennik, tunijaugajattut upvalu ikKanattumik ilitagijaugajattut, sâlaKattausot, pinianniKallugit ilagellutik, unikkâKatigennik, ikualanguak, upvalu ilinnialusi ilukkuset piusigijanginnik.
2. Tulligettiullusi ilonnanginnik piKutitsanik atugialinnik ammalu atuinnaguttilugit ilonnait sitontigijaugialimmik. Isumagillugu pannaigutigijannik, ilangit sakKigajakKotut ilautitsivuk nigimmânik, aippiujait, imitsait, kiatsautik, tupik, ajuppiak, atjiliugutik (tet), iggait, nasait, ammalu kittugiagekkutik. IkKanattovuk ilonnait nâmmasiattumik imaKagialet.

3. kajutiusitillutit KaikKujigumammangâtsi ikKanattumik ilauKataugajattumik katingaKatigejunut pisugagiattulippata. Inosuttogajattuk utjiturtaugajattuk, inutuinnaulunillonet pinguatillagiulluni, upvalu kinatuinnamik Kaujimatitsigajattumik Kaujimagettaminik, silatujuk, ammalu Kaujimajautsiatuk pisugagiamut katingaKatigejunut.
4. Kaujigasullutit Kanuk akuniutiginiaKomangât pannaigutigiasi piniannet ammalu KaujimakKulugit kinakkutuinnait Kanuk akuniutiginiaKomangât pisunguaniammangâtsi ammalu Kanga nigiummangâtsi utigiamut. TuavittuKagiaKappat pannaigutiKallusi, ilautillugit nani katigammangâtsi avigajagutsi, ammalu inummik KaujisapviKallusi ilauKataungitumik. Natjalusi phonnikulummik, sâtilaittikojumik phonnimik, upvalu nalunaitsisomik nanemmangâtsi pigunnaguvit.
5. kamagitsialugit ilonnait annuttusimatsiamangâmmik ammalu itigâlunnik pisugagiamut, nâmmasiattumut nalliuivimmut. Ukuangugajattut nasait, kiatik, iggait, upvalu ukiutsiutinnik anenagutsi nilatâttup takKinginnik. NautsiumagajakKusi annugâtsagiallanik, rapanik, upvalu taulinik pisuniagutsi Kausinnatunik.

tugâgutik

katingaKatigejut pisugajut pivitsaKattisiKattavuk ilauKataujunut silamegalagiamut iKittaigalallutillu piujualonigâttajuk tamâgennut isumammut ammalu timimmut. Tamanna sakKititsivuk iligetsianimmik ammalu pivalliatitsigiamut inosiKatsiagiamut ilagenimmik.

ASIGIALLAIT SILAMI PINIANNET

Isumatsasiullusi katingaKategellusi sunagiallait silami pinianniKagiallagajammangâtsi. Isumatsasiuttaugiallagajattut ilautitsigajattuk, umiattuk, iKalunniak, Kajagiak, sikitok, situgak, siaggijak, ullanguak, appalikisautik, takuminattuk sukkaniqisautik nanituinnak nunalimmi, upvalu piusituKannik silami pinguagusik sollu nakataq, kalivaqtaq, upvalu *angutturautik*.

Kanuittutuinaugaluappat silami
pinianiniginiaittanik annigusuguvit,
isumagijaugiaKammijut:

kamatsianik: ilonnait ilauKataujut
kamagijautsianiatton pinianniujunut?
IlauKataujunut iKittaunikkut sukkojuKavâ
upvalu inosingitigut uKumaitsajunut
KaujimajaugiaKajunun? InuKagiaKava
kamajitsamik atlanut nanunnulonnet?
Ânniasiutinnut pitanginnik pitaKavise
tuavittuKagiaKappan? Asigiallait nunalimmiut
Kaujimajonn akKutinganik ammalu Kanga
pannaigutiKammangâtsi pinianiniginiaittanik?

sitontik: Ilijaugajattong sitontiginiattanik?
PivitsaKatsiavise pinianiniginiaittanik?
Kamatsialusi ilautitsigiamut nâmmasiatumik
atuinnaguttisigiamut ammalu minguisillusi
pigiaKagutsi siagugiangularippat.

Pikutet: SunaKagiaKavise kamatsiagiamut
ammalu kajusiutigitsiagiamut pannaigutigijatsinik
ammalu sivukkatiugiamut pinianiniginiaittanik.

akinga: kenaujannik atugiaKavise?
Tamaanaupat, tamanna ilautitaugialik sivullimi
pannaigutigijannik ammalu kenaujatsanik.

kinakkoningit: SivukkatiugajakKen imminik
piniannimik? KaikKujigajakKutit kinamikkiak
ikajugajattumik pinianisaginiattanik.

kuVianattuk sulitluni: Ilonnait
ilauKataugajakKoton? Nâmmasiatong piniannik
ilonnainut jârilinnut ilauKataugasuajunut?

Pilukattailigiamut: Pinianniginiaittait
sakKititsijong ilauKataugasuajunut
inositsiagittomik malitsiagunnagiamut
iKittainikkut upvalu silamegalagiamun?

ATJINGUAT NIPILET PINIANNIK

sunauva atjinguat nipilik piniannik?

Atjinguak nipilik tigullaijut atjinguaniq ammalu ilagiattaujuk nalunaigutimmik upvalu allatausimajunik (nipik). Tainna atjinguak inunniugajattuk, ininnik, upvalu sunatuinnamik ikKanattojumut atjiliugijumut tukitsitsigajumik nalunaigutimmik.

Tainna atjinguak ammalu nalunaigutik katiutuammata takutitsisongujuk katingatillugit.

summat suliagijaugialeng atjinguak nipilik inosuttunut aullâsimapvimi upvalu piniannimik?

Tânnna piniannik pivitsaKattisijuk ilauKatajunut Kaujimatitsigiamut ilunnejunut ammalu nipiKattisijuk nipaKattisigiamut isumagijanginnik. PivitsaKattitaujut Kaujimatitsigiamutsunait tukiKattisiKattamangâmmik, ammalu sunait alianattoKattamangâmmik ammalu pijugiutigianginnik. Tainna suna atjinguanginnejut sakKititsigajammijuk piujunik tautugijanginnik uKumaittukolippata. Silameluagumagutsi, tamanna pinianningigajammijait silami. Tâvatualli, tânnna piniannik iluani pijaugajammijuk.

alluttausok

1. kajusiutiliullutik ilauKataujut aippageniammangâmmik upvalu katingaKatigellutik atjiliuttaugiamut iluingalutik. Tamanna atuniKatsiasok ilauKataujut takutitsigumappata piusituKait annugânginnik upvalu Kaujimagettanginnik.
2. lsumatsasiullutik kinakkunut takutitsigumammangâmmik, sollu katingaKatigejunut kisiani upvalu nunalimmik, ammalu kamatsialutik ilauKataujut itlukkijâmmangâmmik takutitsigiamut namminigijamminik atjinguannik niplinnik. KajusiutiKagiaKagivutit Kanuk ammalu nani takutitsiniammangâtsi atjinguannik nipiKajunut, nenitsilutillu upvalu takugatsautillugit taggajâtigut aulangitunut.
3. kajusiutiliullutit Kanga pannaigutiKammangâppit piniannimik. Ilangit ilautitsigumajut atjinguaniq niplinnik Kângivallianingani aullâsimapvik ammalu ilivallialugit asinginnut pinianijuunut, silamollusi, ammalu tigullugit ilauKataujut ilinnijanginnik.
4. Nalunaitsilusi piniannimik ilauKatajunut ammalu uKâlautiKallusi Kanuk atugiamut atjiliugutinnik.
5. katillugit atjinguat ammalu nalunaillugit ammalu âkKisullugit takujausonguniammata.

Tugâgutik

Tânnâ tugâgutik atjinguuat nipilinnik piniannik unauvk takunnâluallusi ilauKataujunut takugiamut piujojunut sunatuinnaujunut inosigianginnik: takutsaujut piKutet pikKujitsajunut inosiKagiamut pilukattaungitumik. Tânnâ piniannik pivitsaKattisijuk nipaKagiamut isumagijanginnik ammalu Kaujtilugit nunalimmiut, takutitsijumik Kanuk atuttaugajammangâmmik nipagijangit takutitsigiamut ippiniagutigjammininik ilukkut.

PiKutet atuttaugialet

1. Atjiliugutet ammalu filmmingit. Ilangit atuKattajut Polaroid atjiliugutimmik ammalu filmminginnik, tâvatuak atugunnangikuvit Polaroiddinik isumagillugu nenitsisomik.
2. ApigigajakKutit ilauKataujunut natjagiamut sunatuinnanik upvalu atugajattanginnik ilinganiKatsiatunut taikkununga upvalu ilukkusikkut tukiKatsiatunut.
3. Isumagillugit Kanuk takutitsigumammangâppit atjinguannik ammalu uKausitsanginnik, atugiaKagajakKutit taggajâliugutimmik upvalu nenitsisomik.

INUIT PINGUAGUSINGIT

Pitjutigillugit inuit Pinguagusingit

PiusigijauKattasimajuk Inuit pinguausingit pinguatauKattasimajut takutitsigiamut sangijonniminik, inet atjigengitonningit, ullusunnik pinasuagutigjautsiasimajumik, ammalu takuminattotitsigiamut.

**summat pingualuni inuit
Pinguagusinginnik inosuttut
aullâsimapvingani upvalu piniannik?**

Ikajugiamut ilauKataujunut iKittaigiamut ammalu takutitsiluni inosiKatsiagiamut atuttausonik ammalu Kanuitsangigiamut takutitsijumik Inuit ilukkusinginnik.

**sunait isumagijaugajattut ilinniatitsilimmata
inuit Pinguagusinginnik inosuttut
aullâsimapvinginni upvalu piniannik:**
Pigunnapat, ilauKulugit nunalimmiut Inuit Pinguatinik ilinniatitsigiaittugiamut ilauKatajunut Kanuk taikkuninga pinguaigiamut. Pigunnangipata, pitaKavuk atuttaugunnatunik sakKititsijumik nalunaitsijunik Inuit Pinguagusinginnik. NapvâgajakKutit taggajânik upvalu katitsuilutit Kaujigatsanik asiglianit. PinguagajakKusi iluani upvalu silami, isumagillugu nunangata nunagijanni. Ukkua ottotigijausot Inuit Pinguagusinginnik ammalu Kanuk pinguaugajammangâmmik:

umimmak

allutaugialik sivullinga

Maggok ilauKataujok sâgialek agganganegialet ammalu sekKunginnut, atunik ilisigialet talimminik asiap Kungasingagut, tainna asippit inop niaKunga atânegialik sapvinganik/tuingagut.

allutaugialik kinguallia

Taikkua maggok ilauKataujok atuinnaulippata, kitinialluit pingasumut ammalu najuliaKigialek, atungimagittilugit itiganginnik, kisiani agganginik, ammalu sekKunginnik. SakKititsigijakKusi killigijaugajattumut, upvalu kajusiuliutuinnalusi kina sâlaKammangât isumagillugu kina ajuluammangât.

niukkut sanginitsauJuk

allutaugialik sivullipânga

Maggok ilauKataujok itsivagialet natimmut uppatingit attuagialet (sollu talippiup uppatinga asianut uppatimmut tallippimettumut. Ininganetsialippata nallagialet.

allutaugialik kingullia

kititsilusi pingasumut. Kitiligavit atautsimut ammalu maggomut, Kummualugu niuppiut Kanitanganettumut asigijannut tamâgek niut attuagialet. Pingasumut kititsigatsi, ilauKataujut niummigut katiutijot tunungatigut sekKungitigut ammalu napakâttisigasuagialik aippanganik.

tugâgutet tamâgennut pinianniujunut

Takutitsigiamut pinianniujunut Inuit ilukkusinginnik ammalu atugiamut inosiKatsiagiamut sâlakumautinnimik. Ikittainik sakKititsiKattamijuk isumakkut Kanuittailigiamut ikajotinnik. IkKanattovuk Kaujitsigiamut taikkuninga Kaujigatsanik pitjutigillugit pinguatauKattajunut Inutuinnannut, takutitsigiamut atunigijanginnik ammalu sunamut ilinganiKammangâmmik.

OTTOTET PIGIASIUTIGIJAUGAJATTUT AMMALU ILIGEVALLIANIK PINIANNET

Tamakkua maggonik piniannekavut aulagialinnut. IsumatsasiugajakKutit ilauKatauluagunnagiamut pigiasiutinnik.

tÂnna alittinut Pinguagusik

Aviukkalugit alittet imusimatillugit, ilonnait kaivijumut itsivatillugit, igillugit taisikuluit. Taikkua pitsiatunik numarattâjut, tuavigialet KikKanganogiamut alittimut sâllutik ammalu ilisigasuallutik unuttogasuattunik alittinik nalluanut (atautsikâllugit), aippak inuk pitsiatumik numarattâsinnalunillu, pigiasittaugiallamijuk ilonnait alittet nungusinnapata.

Taikkua tigumiajut alittinik imusimajunut nallunginni kitijaugialet Katsiumangâmmik kinatuinnak unuluani坑 pitalik sâlaKajuk.

Pikutigijaugialet

- Aviukkalugit alittet imusimatillugit
- taisik

onattuk kÂttoPalak

Ilonnait itsivagialet kaivisimatillugit ammalu igitsiKattalutik mikijukulummik asimminut nitjâgusik pinguatautilluni, Kangatuinnak nitjâjuk nukKapat tainna pejaugialik

Pikutigijaugialet

- Mikijuk sunakiak asianottauKattagialik akungani ilauKataujunut, ottotigillugu, beanbag upvalu mikijuk omajunguakuluk.

inuit QauJimaJatuQangit – inulimÂnut illigiJauJut ammalu malittaugialet

Tânnâ ilinniagatsak takutitsijuk ammalu ilinniatitsijuk malitsiagunnanininginnik ilinganiKajumut attanut malittaugiaKajunut ammalu illigijaujunut Inuit inopvigigeKattajanginnik ammalu akunialuk malisimalittanginnik:

1. Inuuqtigiitsiarniq: sulijugillugit asijijatit, ilagennik, ammalu ikKasulluni inunniq.
2. Tunnganarniq: tigusiKattavut piujunik tanniujunut matungasimagingimagiluni, tujummiKujilugani, ammalu ilautitsiKattaluni.
3. Pijitsirniq: kiggatulluni ammalu sakKititsiluni ilagenut ammalu/upvalu nunalimmut.
4. Aajiiqatigiinniq: UkâlautiKatigennik ammalu angutiKalluni-ilinganiKajunut kajusiutiliunnimik.
5. Pilimmaksarniq: Ilinniagajattaminik pivalliatitsinik ottugannikut, piggautigijaunikkut, ammalu piniannik.
6. Piliriqatiginniq/Ikajuqtigiinniq: suliaKaKatigejut taimâtsainak pigumatlutik.
7. Qanuqtuurniq: Pitsiasimalluni ammalu sunatuinnanik atugasuaKattaluni Kinijatluni sittutigiagutitsanik.
8. Avatittinnik Kamtsiarniq: sulijugillugit ammalu paigillugu nunak, omajuit ammalu avatik.

Tamakkua malittaugialet ikKanattumagiuvuk tungavigijautluni tasiugiajutluni Inuit suliaKaKatigenikkut ammalu asinginnut katutjiKatigengujunut. Kangatuinnak tamakkua malittaugialet malittausiappata, Inuit angutisonguvut inosiKatsiagiamut pilukattaulugani. Tamakkua ilinniagatsait ikajusongummijuk ilauKataujunuttakutitsigiamut Inuit tigumiagetut atugajattanginnik iluani ilukkusigijanginnik ammalu piusigiKattasimajanginnik piujumik inosiKagiamut. Tamakkua ilinniagatsait ilisigasuammijut pijugiutiKannimik Inuit ilukkusinginnik. IlauKataujut napvâsongummijut taikkuninga malittaugialinnik ilunnegettunut, asingit ottugagiaKatillugit ammalu isumatsasiugutiKagiamut inosigianginnetunut.

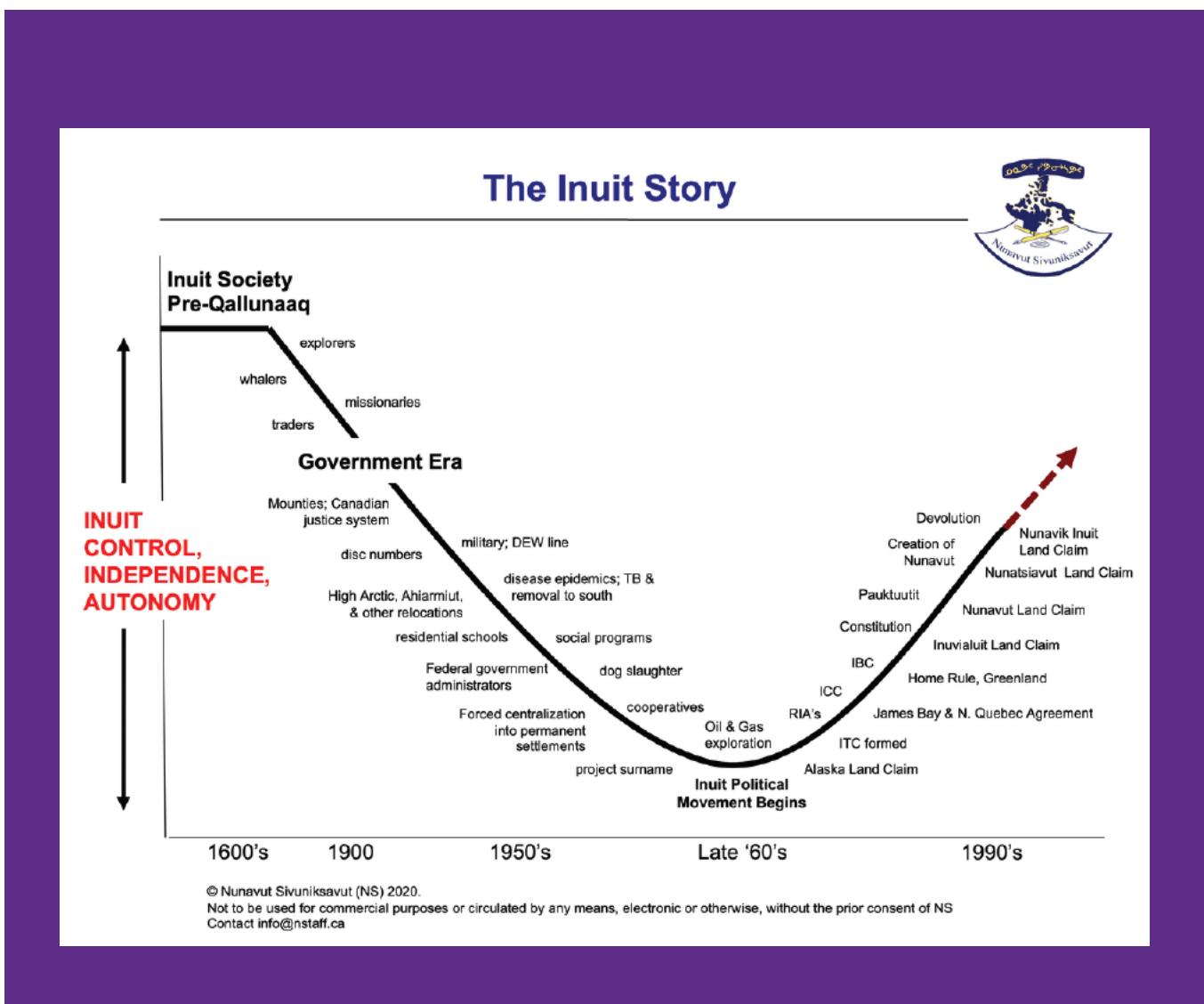
INUIT PIUSIGIKATTASIMAJANGIT

KaikKujigajakKutit kinamikkiak ilinniatitsigiajattugajattumik tamapsuminga ilagiagutimmik

ilinganiKajumut Inuit piusigiKattasimajanginnik InutuKak upvalu sivukkatik nunagijannit.

Tainna Nunavut Sivuniksavut pitsatujonninga sakKititsivuk Inuit sangijonninginnik, aulatsinik, kinaunningit ammalu immigosongunninginnik sivungagut takujaukKâgatik sanagiamut Nunavummik.

Tainna takugatsak ikajugajattuk inosuttunik ilinniagiamut pitjutigillugit silatsuamik allujanginnik inosuttolitik inummaritlutillu (Nunavut), Kanuk sakKititausimammangât, ammalu inigilitanginnik. Tamanna tukiKavuk ilinniajut namminik piusigiKattasimajanginnik, asianguvalliatluni piusigiausimajut, nunamut satusattausimajut, ammalu kavamaligijinnut takunnausingitigut Inuit atuKattasimajanginnik.

NÂJINNIK

Tâna *Ikajuqatigiiniq*: Inuit Inosuttunut AkKutitsanga Pilukattailigiamut Aullâsimapvik Atutausok ilinganiKavuk pigiannimi inosuttut aullâsimalauttunut Pangnirtommi. Tainna aullâsimapvik pitaKalauttuk kisiani ilanginnik piniajijunut iluani tapvani atuttausomik ilinganiKasimmat COVID 19 silatsuami siammasimajuk malittaugiaKajunut. Tainna ilinniatitsijet ilinniatitsijut ilinniatitsijutsanik katimannisak sanavalliapiuvuk piujunik Inuit inosuttinut pivalliatitsigiamut suliatsanut ammalu kiggatotinnik. SakKititsjuk ilinniasimanninginnik, ottugagiamut, ammalu Kaujimajaaugettunut tigusigiamut maligunnagiamut ammalu inosingita akuni sangijonninginnik.

SakKititsimijuk atjigengitumik ilinniagatsait pivitsanik sollu sivukkatiugiamut, suliatsanik pivalliatitsigiamut, ikajuttaugumasongugiamut, ammalu kamagiusongugiamut. AtuniKaluattuk takunnâtaugialik tapvani atuttausomik katiutigiamut inosuttunik KaujimajaukKulugit inogajanninginnik pilukattaulugatik, ilagetsianimmik, ammalu sungiutivalliausonik atuttaugajattunut. Tâna atuttausok tasiugiajiuvuk ikajugiamut sivunittinik pigiasittausonik ilinganiattunut Inuit inosuttut ilauKataujaujunut ammalu kamajijunut.

ATUTTAUSIMAJUT

1. "On-The-Land Workshop Model." Pauktuutit Inuit Women of Canada, June 2011, www.pauktuutit.ca/project/land-workshop-model/. Accessed 29 April 2021.

2 "Mentoring in More than Words" McGill University, 2021. www.mcgill.ca/morethanwords/. Accessed 29 April 2021.

3. "Home | Nunavut Sivuniksavut." www.nunavutsivuniksavut.ca/. Accessed 29 April 2021.

4. NS Power Curve. <http://nunavutsivuniksavut.ca/programs>. Accessed 29 April 2021.

5. Qikiqtani Inuit Association, 2021, www.qja.ca/. Accessed 29 April 2021.

6. "Schools | the Hamlet of Pangnirtung" www.pangnirtung.ca/schools. Accessed 29 April 2021.

INUIT KATUTJIKATIGENIT

The National Inuit Youth Council (NIYC)

Web Site: <https://www.itk.ca/niyc/>

Inuuqatigiit

Centre for Inuit Children, Youth and Families

Web Site: <https://inuuqatigiit.ca/youth-programs/silatuniq-youth-engagement/>

Inuit Tapiriit Kanatami

170 Laurier, Suite 510

Ottawa, Ontario K1P 5V5

Telephone: (613) 238-8181

Toll-free 1-866-262-8181

Fax: (613) 234-1991

E-Mail: info@itk.ca

Web Site: <http://www.itk.ca>

Tungasuvvingat Inuit (Inuit Community Centre)

"A place where Inuit are welcome."

604 Laurier Avenue West

Ottawa, Ontario K1R 6L1

Telephone: (613) 563-3546

Fax: (613) 230-8925

E-Mail: mhareti@rogers.com

Web Site: <http://www.ontarioinuit.ca>

Labrador Inuit Association

P.O. Box 70

(or 2 Morhardt St. for courier)

Nain, Labrador A0P 1L0

Telephone: (709) 922-2942

Fax: (709) 922-2931

E-Mail: winston@nunatsiavut.com

Web Site: <http://www.nunatsiavut.com>

Torngasok Cultural Centre

General Delivery

Nain, Labrador A0P 1L0

Telephone: (709) 922-2158

Fax: (709) 922-2863

E-Mail: torngask@cancom.net

Web Site: <http://www.nunatsiavut.com/torngasok.html>

Makivik Corporation (Head Office)

P.O. Box 179

Kuujjuaq, Quebec J0M 1C0

Telephone: (819) 964-2925

Fax: (819) 964-2613

E-Mail: info@makivik.org

Web Site: <http://www.makivik.org>

Saputiit Youth Association of Nunavik

P.O. Box 869

Kuujjuaq, Quebec J0M 1C0

Telephone: (819) 964-2925

Fax: (819) 964-2613

E-Mail: saputiit@ilagi.ca

Web Site: <http://www.saputiit.ca>

Avataq Cultural Institute

Suite 400, 6700 Avenue du Parc

Montreal, Quebec H2V 4H9

Telephone: (514) 274-1166

Fax: (514) 274-6759

1-800-361-5029

E-Mail: avataq@avataq.qc.ca

Web Site: <http://www.avataq.qc.ca>

Qikiqtani Inuit Association

P.O. Box 1340

Iqaluit, Nunavut X0A 0HO

Telephone: (867) 979-5391

1-800-667-2742

Fax: (867) 979-3238

E-Mail: commdir@nunanet.com

Web Site: <http://www.qikiqtani.nu.ca>

Kakivak Association

Building 924

P.O. Box 1419

Iqaluit, Nunavut X0A 0HO

Telephone: (867) 979-0911

1-800-561-0911

Fax: (867) 979-3707

Toll Free: (800) 561-0911

E-Mail: info@kakivak.ca

Web Site: <http://www.kakivak.ca>

Kivalliq Inuit Association

P.O. Box 340

Rankin Inlet, Nunavut X0C 0G0

Telephone: (867) 645-2800

Fax: (867) 645-2348

E-Mail: johnnyk2@arctic.ca

Web Site: The KIA does not have a web site.

Kitikmeot Inuit Association

P.O. Box 18

Cambridge Bay, Nunavut X0E 0C0

Telephone: (867) 983-2458

Fax: (867) 983-2701

E-Mail: evalik@polarnet.ca

Web Site: <http://www.polarnet.ca/polarnet/kia.htm>

Nunavut Tunngavik Incorporated

Igluvut Building

P.O. Box 638

Iqaluit, Nunavut X0A 0HO

Telephone: (867) 975-4900 or 1-888-646-0006

Fax: (867) 975-4949

E-Mail: reception@tunngavik.com

Web Site: <http://www.tunngavik.com>

Inuvialuit Regional Corporation

P.O. Box 2120

Inuvik, NT X0E 0TO

Telephone: (867) 777-2737

Fax: (867) 777-2135

E-Mail: info@irc.inuvialuit.com

Web Site: <http://www irc.inuvialuit.com>

ATAJUT

ottotet allaliJusiat kenauJattÂVigiJausimaJunut ikaJotet

[Ulluk]

[Ilonnanga atingit inummut tugâjumut]

[Suliatsanga]

[Atingata katutjiKatigek/katutjiKatigegiallak inigijangita]

Pitjutinga: kenaujanik Kinugautet

Nallitara [Mr./Ms./Miss] [Atik]

Ikajugiamut nunalimmimk, [Uvanga upvalu uvagut] Kinijavugut ikajuttigegiamut inititsamik ulapitsaigiamut inosuttojunut ammalu inummariuKatigijanginnik. Tamanna piusinga piusituKagijajunut pivalliatausimagaluatluni First Nationsikunut, tamanna tigujausonguvuk ammalu asiangutitausongulluni atutatusonguniammat Inuit nunagijattini. Tamanna sakKititsilangajuk ilukkusinnut ilinganiKatsiatunut Kanuk ikajugunnagiamut Inuit inosuttunginnik Kaujimatitsigiamut imminik ammalu nungutillugit uKumaitsautigijauKattajunut ammalu ilangani isumakkut ânnitausimajunut, imminik pitjutinginnik ammalu pitjutajunut sakKijunut [uvanga upvalu uvagut] ilauKatausimavugut ilinniatitsijinnik ilinnititsisimajunut ilinniatitsijiugiamut katimasimajunut ammalu pitâsimajut atuttausongujumik ikajutsijumik pannaigutiliugiamut piusigijanginnik ikajugiamut inosuttunut pigiasittaugajattunut. Pivalliatausimajuk taikkununga Pauktuutit Inuit Annait Canadami.

Tânnâ ulapitsainik katingaKatigejut Kaujittsivallianiattuk tukisinitaugiamut, sanavallialuni uppininKannimik, ammalu pivitsanik asinginnit ilinniagunnagiamut. AtuKagennikut, ilinnianik, ikKasunnaik, uppigusunnik, tainna inosuttuk ippiniajutsauvuk ikajutsinimmik ammalugiallak sakKititsivallialuni inosiKatsiagiamut ammalu sangijogiamut nunalik.

Ikajutsigiamut [uvannik upvalu uvattinik] tamapsuminga atuttaulagijaugiaKajumut inosuttunut pigiasittaugajattumut, apigivugut [sivakkitigijattinik nunalimmi upvalu nunalet katutjiKatigenginnik] kenaujannut \$[akinga].

Tânnâ akinga tuniggusiak ikajulangavuk attasigiamut inititsamik ulapitsaigunnagiamut, akiliusiatsanut [InutuKammut/Kaujimagettunut] uKâlattisanik, [niKitsanik/aippiujannik] ilauKataujunut, ammalu pinianisanut.

[Uvagut/uvanga] agavugut suliaKaKatigegiamik ilinnink ikilliumittisigiamut inositsiagittotsigasuannimut katangattajunut nunagijattini ammalu angutigasuagiamut inosiKatsiagiamut atjigettitaugiamt.

Ilitajijait,

[Ilonnangat atet]

[Tugâgutet]

[Kagitaujannut tugâgutet]

[Phonnet numaranga]